

Concerts, ambigüitat i eleccions

ANTONIO FRANCO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 18 de setembre del 2010

Després de repetir diverses vegades les mateixes eleccions, Catalunya té el 2010 una convocatòria diferent. En les eleccions catalanes fins ara es tractava d'escollir entre dos pols autonomistes diferents, però bastant similars: Jordi Pujol i els socialistes del PSC. Propagandes a part, un centredreta amb barretina i un centreesquerra gens anticatalà, amb diferències menors sobre el model econòmic. Estava en joc qui governaria i dirigiria l'autonomisme. Es dilucidaven simplement l'estil, la fanfàrria i els llocs de treball de la Generalitat, encara que a l'anar a votar tots sabíem que si CiU no obtenia majoria absoluta compraria a Catalunya una complicitat una mica distant però efectiva del PP, partit sempre disposat a impedir que governi l'esquerra. En paral·lel, si qui ocupava la Moncloa -fos qui fos- necessitava suport parlamentari perifèric, CiU tenia una legislatura amb molt pes i capacitat de negociació en la política espanyola.

les coses, aquesta vegada, no van per aquí. No competeixen dos pols essencialment autonomistes perquè només en queda un. El 28 de novembre es mesuraran aquests autonomistes supervivents, els del PSC, perjudicats pel poc interès que hi ha a la resta d'Espanya pel seu plantejament federal, i tindran al davant un sobiranisme, el de Convergència, que malgrat totes les seves cauteles es delata contínuament en públic com a somiador d'una independència futura. No és el mateix que abans.

Els papers de les altres formacions també són diferents i més importants després que en les dues últimes legislatures ERC i Iniciativa-Verds han pesat molt a l'hora de decidir el signe del Govern i formar-ne part. Els independentistes frontals estan fragmentats pels personalismes, però tenen una formació, Esquerra, amb experiència directa de govern i que ja coneix des de dins les institucions i les tecles -diners, llocs clau, llocs de treball secundaris, influència decisiva en mitjans de comunicació- del poder. Que ningú la menyspreï. Iniciativa també ha dirigit conselleries, encara que amb molt desgast, de manera que sap de la necessitat del realisme en la gestió i ha efectuat relleus transcendentals en la seva cúpula per perfilar amb més solidesa els seus desitjos de ser l'esquerra real i l'ecologisme modern. Pel que fa al *nostre* PP, representa a Catalunya l'espanyolisme que considera que la descentralització ha anat massa lluny, i té la seva primera compareixença després d'aconseguir la retallada del Tribunal Constitucional a les competències estatutàries. El conjunt del panorama és més nou del que sembla, i la previsible presència al Parlament d'altres formacions minoritàries contribuirà a ressaltar-ho.

CiU, favorita a les enquestes, ara que deixa de defensar l'autonomisme, modernitza la seva ambigüitat. Ha fet una troballa semàntica: sublimar l'expressió *dret a decidir*. Cap demòcrata pot rebutjar-la, però en el context sobiranista que ens envolta aquest dret a decidir es considera sinònim d'independència, per molt que una gran part dels que ho defensen no siguin independentistes. Hi insisteixo: una troballa. Una altra genialitat ha estat apropiar-se la reclamació que, de moment, mentre no arribi la independència, tinguem almenys un concert econòmic similar al dels bascos. Jordi Pujol sabia perfectament -igual que ho sap l'equip d'Artur Mas- que el model econòmic espanyol és rotundament inviable si

s'estén el concert econòmic a Catalunya. Jo sempre he pensat que Catalunya té més probabilitats d'accedir a la independència que d'aconseguir un concert com el basc, ja que la primera cosa equivaldria únicament a sortir d'Espanya, i la segona comportaria desmuntar-la.

AMB aquestes estratègies, els socialistes probablement l'encerten de cara al futur, guanyin o no guanyin ara les eleccions, al plantejar per primera vegada al conjunt dels electors catalans si volen un futur dins o fora d'Espanya. Perquè aquest és el seu veritable valor diferencial. Des que Convergència ja no està per l'autonomisme, ells encarnen el pensament tradicional del catalanisme polític: treballar per plasmar una Espanya descentralitzada i plurinacional. En aquest sentit, tenen raó els que diuen que la torxa de Jordi Pujol de fet l'han recollit Pasqual Maragall i José Montilla en lloc d'Artur Mas. Tot i això, el PSC té el problema que els dos tripartits amb ERC han difuminat el seu propi missatge identitari davant d'una gran part dels seus electors. Perquè la gent únicament arriba a conèixer els partits quan governen sols i amb mans lliures. Ho vam aprendre quan José María Aznar va passar de la majoria relativa del PP a l'absoluta i es va convertir en inacceptable. Però ara el PSC disposa tan sols del temps estricte de la campanya electoral per convèncer l'espectre central de l'electorat del que és i del que es proposa, i del seu diagnòstic sobre la Catalunya que tenim en endavant.